

Koncepce Mateřské školy Lipová Charvatce a náhled do ŠVP

Mateřská škola je prvním místem, kde se dítě setkává se svými vrstevníky a zároveň představuje jednu z možností, jak doplnit rodinnou výchovu a pomoci tak zajistit dětem od jejich útlého věku prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jejich **aktivnímu rozvoji a učení**. Koncepce je postavena na tradičních zásadách předškolní výchovy (RVP PV, filozofie Marie Montessori, Respektovat a být respektován, a jiné)

S pomocí Školního vzdělávacího programu se snažíme být dětem těmi nejlepšími průvodci na jejich cestě poznáním.

Mateřská škola má dítěti zajistit včasné vzdělávání, na které dále navazuje vzdělání povinné. Jejím posláním je vychovávat a **rozvíjet pozitivně a sebevědomě laděnou osobnost**, podporovat v dětech duševní pohodu, psychickou a fyzickou zdatnost, rozvíjet intelekt, řeč a jazyk. Mezi cíle všestranného rozvoje dětí, patří rozvíjení všech klíčových kompetencí a toho lze dosáhnout především kladným příkladem všech pedagogů.

Spokojený pedagog = spokojené dítě = spokojený rodič.

Oblast výchovně vzdělávací

Základním cílem vzdělávacího programu je vytvoření dobře fungující skupiny dětí, ve které se děti cítí bezpečně, kde je příjemná a přátelská atmosféra, kde si všichni vzájemně pomáhají, učí se najít hranici mezi svobodou vlastní a svobodou druhého, kde panuje vzájemná tolerance a respektování. Vypěstování schopnosti dětí přijmout hranice a odpovědnost za své chování a naučit děti pravidla vzájemného soužití, aby se v kolektivu mohl každý cítit dobře, cítit přijetí, poznat kamarádství a svou vlastní důležitost a sebehodnotu.

Vzdělávání v naší mateřské škole je prováděno **nenásilnou formou** – převážně **hrou**, ale i v jiných situacích v průběhu celého dne, při aktivitách spontánních nebo řízených, plánovaných či nahodilých tak, aby nedocházelo k přetěžování dětí a jejich stresování.

Vhodnou a nejvíce používanou metodou je **prožitkové a kooperativní učení** a činnosti dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte z učení a z poznávání.

V dostatečné míře je uplatňováno **situační učení** založené na vytváření situací tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápe jejich smysl.

Významnou roli hraje **spontánní učení**, založené na principu přirozené nápodoby a vycházející z poskytování vzorů chování a postojů, které jsou k nápodobě a přijímání vhodné.

Jsou uplatňovány aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, často formou didakticky zacílenou činností, která je přímo či nepřímo motivovaná a v níž je zastoupeno **spontánní a záměrné učení**.

V naší mateřské škole vytváříme vhodné klima pro uspokojování potřeb dětí. Kromě fyziologických potřeb je to potřeba náklonosti, lásky a bezpečí.

Klademe důraz na vytváření pěkných vzájemných a kamarádských vztahů mezi dětmi (neubližovat si, pomáhat si při různých činnostech, starší děti pomáhají mladším, učit děti hodnotit kladné a záporné projevy, rozeznávat dobro a zlo). Úroveň výslovnosti zdokonalovat při individuálních rozhovorech s dětmi a dávat dětem dostatečný prostor samostatného vyjadřování. Dětem nabízíme takové činnosti, které **rozvíví pozitivní myšlení, cítění, prožívání ve vztahu k sobě i k druhým**. Vedeme děti k šetrnému zacházení s hračkami a vytváření dobrých vztahů k věcem ve svém okolí.

Ve spolupráci se zaměstnanci školy se snažíme upevňovat u dětí pracovní návyky a dovednosti, **vážít si výsledků lidské práce**.

Naším cílem je, aby děti odcházely z mateřské školy každý den s prožitkem, který mohou radostně sdělovat svým rodičům a postavit na něm další „učení“.

Hlavní principy, zásady, metody a formy naší školky

Principy

- Respektování pravidel a hranic svobody vlastní a kamaráda
- Rozvíjení komunikace a spolupráce
- Rozvíjení pozitivních vztahů mezi učitelkami, učitelkami a dětmi, dětmi samotnými a přenášení kladných vztahů k sobě, k druhým okolnímu světu a to díky vytvoření bezpečného prostředí s jasnými pravidly, podpořením dětské zvědavosti a přirozenosti

Zásady

- přiměřenost věku dítěte a jeho schopnostem
- postupnost od jednoduchého ke složitějšímu
- aktivnost – aktivní účast dítěte
- opakovatelnost – upevnění, zapamatování, zautomatizování, zdokonalování
- cílevědomost – práce s jasným cílem
- uvědomění – dítě pojmenovává co vidí, co zná, prožívá
- praktičnost – poznávání toho, co je dítěti blízké, reálné a využitelné

Metody

- **hra** - pro dítě přirozená, nenahraditelná
- **prožitkové učení hrou a činnosti** – děti podporující dětskou zvědavost, jsou založeny na přímých zážitcích
- **kooperativní učení** – založené na spolupráci
- **situační učení** – založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné, praktické ukázky životních souvislostí
- **spontánní sociální učení** – založené na principu přirozené nápovědy
- **aktivity spontánní a řízené**, vzájemně provázané a vyvážené – v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte
- **řízené individuální činnosti**
- **komunitní kruh** – rozhovor, vyprávění, naslouchání
- **konstruktivistická metoda** – dítě vlastní zkušeností dojde k poznání (podpořené otázkami k tomu, aby samy hledaly řešení, vymýšlely škály řešení, byly tvořivé a kreativní)
- **experimentace** – badatelský přístup
- **výlety** – do blízkého okolí i s využitím hromadných dopravních prostředků
- **práce s chybou** – vnímat chybu pozitivně, pohlížet na ni správným úhlem pohledu, nechat se jí fascinovat, naučit se milovat výzvy a mít radost ze snažení a neustálého učení

Formy

- nabídkou – svoboda výběru
- spontánní
- řízené
- individuální
- skupinové
- frontální

V dětech podporujeme:

- **fyzický vývoj** = prostřednictvím chůze, běhu, skoků, poskoků, hodů, lezení, základních gymnastických prvků, míčových her a sezónních činností, zvládním překážkové dráhy v herně a ve volné přírodě
(podpora růstu a neurosvalového vývoje dítěte, podpora fyzické pohody, zlepšení fyzické zdatnosti, podpor pohybových a manipulačních dovedností, uvědomění si vlastního těla)
- **sociálně – emocionální vývoj** = prostřednictvím řešení sporů, vyjadřování pocitů, kontroly impulzu, vzájemné úcty, spolupráce s ostatními, péče o materiály, se kterými pracují
(rozvoj komunikace a vztahů mezi dětmi, nápodoba – vzor, sebevědomí a samostatnost ve skupině, podpora aktivního života, dodržování pravidel, přirozené sociální učení)
- **rozvoj inteligence** = vést děti k samostatnému myšlení, k tvořivosti, k prozkoumání věcí do hloubky, chápání dění na základě vlastního pozorování, experimentování a objevování
(rozvoj intelektu, stimulace dítěte k osvojování a rozvoji jeho vzdělávacích dovedností, rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj představivosti a fantazie)
- **rozvíjení řečových schopností** = pomocí písniček a říkanek, ve kterých jsou skryté příběhy, pohádky a postavy zase děti učí zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a také vede k rozvoji představivosti a paměti
(naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, ptát se, rozšiřování pasivní i aktivní slovní zásoby, chuť domluvit se, správné formulování přání a myšlenek)
- **rozvoj samostatnosti** = podporováním správných hygienických dovedností a návyků, udržování osobní hygieny, samostatnosti při oblékání, stolování, udržování čistoty
- **rozvoj tvořivých dovedností** = poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace, vnímání, pozornost, soustředění, paměť, tvořivost, vynalézavost (různé přírodní i běžné materiály – papír, plastelína, barvy, křídly, razítka...)
- **rozvoj jemné motoriky** = koordinace ruka x oko zacházením s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a materiály a také se svým oblečením
- **rozvoj hrubé motoriky** = ovládat běžnou chůzi, chůzi v terénu a do schodů, běh, poskoky, lezení, podlézání, udržet rovnováhu, mít tělesnou obratnost a pružnost odpovídající věku
- **rozvoj environmentální znalostí** = elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, povědomí o vlivu člověka na životní prostředí, seznamování se s místem a prostředím, ve kterém žijeme, sounáležitost s přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- **rozvoj estetických dovedností** = uvést děti do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, vytvoření pozitivních vztahů ke kultuře a umění,

podpora tvůrčích činností, podněcování tvořivosti, estetického vnímání a vyjadřování se, tříbení vkusu

Celý školní rok se necháváme inspirovat dětskými pohádkami pro nejmenší.

Každý měsíc začínáme jinou pohádkou, která nás učí, obohacuje svou moudrostí, inspiruje, chrání, rozvíjí a ukazuje nám různá témata k probádání a prozkoumání.

Pohádky nám dávají víc, než se na první pohled zdá.

Co nám všechno nabízí:

- **Morální ponaučení a hodnoty**

Pohádky často ukazují rozdíl mezi dobrem a zlem. Dobrý hrdina bývá odměněn, zatímco zlo je potrestáno (učí nás, že dobro se vyplácí, být laskavý a čestný má smysl, i malý člověk může dokázat velké věci)

- **Rozvoj fantazie a kreativity**

Pohádky nás učí vnímat svět jinak – přes kouzla, mluvící zvířata nebo kouzelné předměty (podporují tvořivost, představivost, vnímání metafor a symbolů)

- **Emoční bezpečí a zpracování strachu**

Pohádky umožňují dětem zpracovat těžké emoce jako je strach z opuštění, ze zla, vzniká touha po spravedlnosti. Pohádka často končí dobře a tím dává pocit naděje a jistoty.

- **Kulturní a historická paměť**

Tradiční pohádky jsou součástí národní kultury (přenášejí jazyk a folklór, moudrost předků, kulturní archetypy např. král, drak, chudý pasáček, ...)

Avšak našim hlavním záměrem je zajistit pevný základ pro další vzdělávání, při tom respektovat jedinečnost dítěte, podporovat jeho zvědavost a radost z poznávání světa.